

תלמודו בידו

דף קח עמוד ב

א] האם הסבה על צד ימין או שכיבה על גבו נחשבות הסיבה ?

ב] האם אשה אצל בעלה, בן אצל אביו, או תלמיד אצל רבו צריכים הסיבה ?

ג] האם נשים חייבות במצות שתיית ארבע כוסות ?

ד] האם יוצאים ידי חובת ארבע כוסות ביין חי שלא מזוג במים ?

ה] מהו שיעור היין לארבע כוסות ?

א] צד ימין: אינה הסיבה. לפי שיתקשה להשתמש בידו הימנית לאכילה. על גבו: אינה הסיבה.

- חששו שמא יקדים קנה לושט בדרך בליעתו, ויבא לידי סכנה. לרש"י, טעם זה לשוכב על גבו. לרשב"ם, טעם זה למסב על ימינו.

ב] אשה: אינה צריכה הסיבה. לרשב"ם, מפני אימת בעלה. לשאלתו, שאין דרכן של נשים לאכול בהסיבה. ואם אשה חשובה היא, צריכה להסב.

בן: צריך הסיבה, הואיל ואינו כפוף כל כך לאביו.

תלמיד: אצל רבה היו התלמידים נשענים זה על ברכי חברו, לקיים מצוה הסיבה. אבל אצל רב יוסף לא הסבו, כיון שאמר להם שמורא הרב כמורא שמים. שוליא: אצל מורו המלמדו אומנות, צריך הסבה.

ג] חייבות, שאף הן היו באותו הנס. שבזכות הנשים הצדקניות נגאלו אבותינו ממצרים.

ד] בזמן הגמרא: יוצאים. אך אין זו מצוה שלימה, שאין חשיבות אלא ביין מזוג. בזמן הזה: יוצאים לכתחילה, לפי שאין היינות חזקים כל כך.

ה] יין מזוג: רובע רביעית הלוג יין חי, מזוג עם שלשה חלקים מים, ונמצא כוס יין מזוג בשיעור רביעית הלוג.

יין חי: רביעית הלוג. שכל שתיה שאין בה רביעית אינה שתיה, ואין יוצאים בה ידי חובה.